

תקות מנהם

גיליון מס'
194

יו"ל לקראת ש"פ ויקרא – ה' ניסן
הי תהא שנת עליון

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ח"ג) שיו"ל בעז"ה על
סיומי הרמב"ם ע"פ – ב"קו" – שיחות והוראות כ"ק

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח של"ו, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם, להראות ולהוכיח הנראה לענ"ד בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נלמדו, הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.
ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

ספר משפטים – ב'

מחזור כ"ח שנה כ"ו

בעז"ה יום ועש"ק פרשת ויקרא ד' ניסן הי' תהא שנת עליון

סיום הלכות מלוה ולוה והתחלת הלכות טוען ונטען

וסיום הלכות טוען ונטען והתחלת הלכות נחלות ביום ה' פרשת צו, י' ניסן

מלוה ולוה - מל' לוי וחיבור

א. את הלכות מלוה ולוה התחילו בפרשת ויקהל פקודי, ומסיימים בפרשת ויקרא, ויש לומר הקשר לשלשת פרשיות אלו; בפרשיות "ויקהל פקודי" מדובר ע"ד נדבת ובנין המשכן והתחלת העבודה בו בר"ח ניסן, ובפרשת ויקרא מדובר על הציוויים והדינים של מעשה הקרבנות. ועבודת המשכן והמקדש היתה ע"י הכהנים והלויים, שגם הכהנים הם משבט לוי.

ועל הפסוק בפרשת משפטים¹ בציווי דין ההלוואה: "אם כסף תלוה את עמיי", כתוב הצ"צ באור התורה² ומקשר זאת עם הפסוק בפרשת ויצא³: "עתה הפעם ילוה אישי אליי", שזהו פסוק שנאמר בקשר ללידת לוי, ועל כן: "ותקרא שמו לוי". ומפרש הצ"צ שפירוש תלוה הוא מלשון חיבור כמו "ילוה אישי אליי"; היינו שע"י ההלוואה נעשה ליווי וחיבור בין הלוה למלוה; וכמו שרואים בפשטות שיש קשר של חוב והשתעבדות של הלוה למלוה. ובהרבה מקרים נוצר גם קשר של הכרת טובה ותודה, שהמלוה משקם את הלוה שיוכל לצאת מהעניות שלו. וממשיך הצ"צ שקשר זה הוא יותר מנתינת צדקה רגילה, ששם הקשר הוא רק "למעלה" (ולא נשאר קשר בין האנשים), או כגירסא אחרת שם, שהקשר הוא רק "לשעה", ולא נשאר ביניהם חיבור וקשר אח"כ.

ומוסיף הצ"צ שם, שכמו בהלוואה ההתחברות היא גם עם הקב"ה וכמו שאומרים חז"ל⁴ הפירוש ב"אם כסף תלוה את עמיי"; "אם כסף תלוה – אתה עמיי" היינו שנעשה החיבור עם הקב"ה; חיבור שתי ההווי"ת (-הווי' דלעילא עם הווי' דלתתא), עדי"ו מפרש "עתה הפעם ילוה אישי אליי"; שהכוונה היא גם החיבור עם הקב"ה, שדבר זה נאמר בלידת שבט לוי; שתפקידם

לחבר בין היהודים לקב"ה, ע"י העבודה שעושים במשכן ובמקדש. שזהו כנ"ל ע"ד מלוה ולוה, ועל העבודה במשכן מדובר בפרשיות אלו.

ובתחלת פרשת פקודי נאמר⁵ "עבודת הלויים", ובפרשת ויקרא ובכל ספר ויקרא, נאמר הרבה פעמים על עבודת הכהנים בקרבנות שהם מחברים, קרבן מלשון קירוב בין היהודים לה', "אדם כי יקריב קרבן להווי"ו"⁶, וכביאור במאמרי החסידות עה"פ (מתחיל בליקוטי תורה), שהכוונה היא שהאדם מקריב מעצמו ואת עצמו לה'.

וכמו בהלוואה וגמ"ח האדם נותן מעצמו ומכספו, כך גם בעבודת הקרבנות.

משכון לחוב הלואה

ב. בתחילת פרשת פקודי יש רמז לענין ההלוואה; ע"פ מ"ש רשי"י עה"פ⁷ "פקודי המשכן משכון": "שתי פעמים, רמז למקדש שנתמשכן בשני חורבנין על עוונותיהם של ישראל" והרי המשכון לוקחים ע"פ הרוב על חוב של הלואה, וכמו שמוצאים בהלכות אלו הרבה דינים בענין המשכון.

מלוה ולוה – אהבת ואחדות ישראל

ג. הלכות מלוה ולוה באים בהמשך להלכות שאלה ופקדון; וכפי שכתבנו בגיליון הקודם (מס' 193), שאלה ופקדון הם טובות שעושים אחד לשני בחינם, שלא על מנת לקבל תשלום, שזה מבטא את אהבת ואחדות ישראל. ועדי"ו גם ההלוואות של מלוה ולוה, הם בחינם, שלא על מנת לקבל תשלום (כי איסור חמור לקחת ריבית ח"ו), שגם זה מבטא את ענין האחדות, וכפי שכתבנו בגיליון הקודם, שענין זה מתקשר לפרשת ויקהל, ששמה

1 כב, כד.

2 ח"ד ע"י איקסט.

3 כט, לד.

4 שמו"ר ספלי"א.

5 לט, כא.

6 ויקרא א, ב.

7 לח, כא.

מבטא את ענין האחדות; "ויקהל"; שמשה מאחד ועשה את כל העם לקהל אחד. כך גם הקשר להלכות מלוה ולוה, שההלואות והטובות שעושים מאחדים את העם.

אהבה ואחדות – כלי להשראת השכינה

ד. וענין זה מתקשר גם לפרשת פקודי; כי שתי הפרשיות מדברות ע"ד הבנין והתחלת העבודות במשכן, והאחדות היא הכלי וההכנה להשראת השכינה, וכמ"ש⁸ "ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך", וכן נאמר "אתם נצבים היום כולכם לפני הוי' אלוקיכם", שכשכל חלקי העם, כולם יחד מאוחדים, אז עומדים "לפני ה' אלוקיכם" שהשכינה שורה ביניהם.

ובתניא בשני מקומות (בפרק ל"ב שמדובר על אהבת ישראל, וכן באגרת הקודש סימן ל"א [ועם הכולל; ל"ב, היינו שנכללים עם כללות ישראל]) כותב: "וגם להמשיך אור א"י ב"ה בכנסת ישראל כמ"ש לקמן דהיינו במקור נשמות כל ישראל למהוי אחד באחד דוקא ולא כשיש פירוד ח"ו בנשמות דקב"ה לא שריא באתר פגים כמ"ש ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך".

ובאגרת הקודש סימן ל"א כותב על "מ"ש בתיקונים דשכינתא איהי מרעא בגלותא כבי וכו"ו ומבאר שהמשכת החיות והאור האלוקי אלינו הוא כמו החיות בגוף שכשכל האברים מתפקדים ובטלים, ומחזור הדם זורם בכל האברים, אזי הגוף בריא, אך אם יש איזה קלקול באחד מן האברים והדם לא זורם בכולם כדבעי, ואזי הוא נקרא "חולה", ולכן "שכינתא מרעא בגלותא" שהיא סובלת בגלות בגלל המחלוקת ושנאת חינם.

וז"ל אדה"ז בסוף האגה"ק שם: "נקראת השכינה בשם לב והנשמות בשם אברים להורות לנו כי כאשר כל הנשמות דבוקות ומקושרות יחד אזי סיבוב והילוך החיות וההשפעה סובב סובב ונעוץ סופן בתחילתן לקשר ולחבר כולן להוי' אחד ולדבקה בו יתברך וכמ"ש אתם נצבים היום כולכם לפני הוי' אלוקיכם כולכם דייקא ולפני דייקא ראשיכם כו' מחוטב עציך כו'. ובזה יובן מארז"ל כי חורבן בית שני ונפילת ישראל בגלות והסתלקות השכינה וירידתה לאדום בבחי' גלות כבי הכל הי' בעון שנאת חינם ופירוד לבבות ר"ל ולכן נקראת חולה עד"מ כמ"ש סומך נופלים ורופא חולים⁹ לשון רבים הם כל האברים וכו"ו. עכ"ל.

היוצא מהני"ל שהשראת השכינה בשלימות בישראל היא דווקא כשיש אחדות ואהבת ישראל ולכן בתור הקדמה לציווי דנדבת ומלאכת ועשיית המשכן שהוא ענין השראת השכינה, היה ה"ויקהל" הקהלת ואחדות עם ישראל. ובזמן שקוראים זאת לומדים את הלכות מלוה ולוה שמורים על אחדות ישראל.

מלוה ולוה – מציאות אחת

ה. וכך אומר כ"ק אד"ש מה"מ בליקוטי שיחות¹⁰ בקשר לשיעור היומי ברמב"ם – ריש הלכות מלוה ולוה: "בריש הלכות מלוה ולוה – כותב הרמב"ם: "מצות עשה

להלוות לעניי¹¹ ישראל, שנאמר¹² אם כסף תלוה את עמי את העני עמך", וממשיך ש"מצוה זו גדולה מן הצדקה".

הקשר [של מצות הלואה] לענין אהבת ישראל ואחדות ישראל – מובן בפשטות, שכן, א' הענינים (ועיקרי) שבהם מתבטא הענין דאהבת ישראל ואחדות ישראל, הוא – מצות צדקה וגמילות חסדים, "מתוך שגומל חסד... לחבירו הוא מכיר שהוא אוהבהו ובא לידי אחוה ושלוש"¹³.

ובפרטיות יותר:

הקב"ה קבע בעולמו שיהיה החילוק דעשיר ועני, מלוה ולוה, ובכללות – משפיע ומקבל כדברי חז"ל¹⁴ "חסד ואמת מן ניצרוהו"¹⁵, אם יהיו כולם עשירים... מי יוכל לעשות חסד".

ונמצא, שע"י העזר והסיוע לזולת, ע"י עצה טובה, דברי פיוס¹⁶, עד למעשה בפועל, ובנדו"ד קיום המצוה "אם כסף תלוה גוי" (מצוה אחת במנין המצוות) – מתאחדים המלוה והלוה הנותן והמקבל עד שנעשים מציאות אחת, שכן, אף שבתחילה נדמה שא' הוא מלוה (נותן) וא' הוא לוה (מקבל), מ"מ נעשה קירוב ואחדות ביניהם, עד כדי כך, שהנותן מרגיש שגם הוא מקבל והמקבל – שהוא נותן, ואדרבה – "יותר ממה שבעה"ב עושה עם העני העני עושה עם הבעה"ב"¹⁷, ועד שנעשים מציאות אחת.

ואחדות זו נפעלת ונשלמת ע"י שמתאחדים עם הקב"ה – כדאיתא במדרש¹⁸ בפירוש "אם כסף תלוה את עמי" "אמר הקב"ה אם כסף תלוה – אתה עמי (בחיריק), מה אני כו', אף אתה כו'", היינו שע"י נעשה ענין האחדות עם הקב"ה, אשר ברא את שניהם, המלוה והלוה, וצויה שיתאחדו זה עם זה (שכל א' מהם ישפיע על זולתו, כאמור שגם המקבל משפיע על הנותן), ע"י התקשרותם "עמי", עם הקב"ה, "השוה ומשוה קטן וגדול"¹⁹, ועאכו"כ – כל הסוגים דבניי, "ראשיכם שבטיכם גוי מחוטב עציך ועד שואב מימך"²⁰, אשר, למרות החילוקים שביניהם, הרי "נצבים גוי כולכם לפני ה' אלוקיכם"²¹; "לאחדים כאחד"²². עכ"ל שיחת אד"ש שם.

ואת הלכות מלוה ולוה, שכני"ל ענינם ותוכנם אהבת ואחדות ישראל למדו בפרשת ויקהל שכני"ל עניינה גם אחדות ישראל שהיתה ההכנה והמבוא לכל ענין המשכן והשראת השכינה. וכן בפרשת ויקרא שבה מסיימים את הלכות אלו מדובר ע"ד עבודת

11 עיין שו"ע אדה"ז ריש הלכות הלוואה – אחרי ל' הרמב"ם הזה ועוד – אין לי אלא עני, עשיר שצריך ללות מנין ת"ל את עמי" – לימוד נוסף מיוחד (וראה סמ"ע שו"ע חו"מ ר"ס צז). וראה סה"מ"צ להרמב"ם שרש ב'.

12 משפטים כב, כד.

13 פרש"י ד"ה פדה – ברכות ח', א [ולהעיר שאד"ש אומר שענינים שכתובים במסכת ברכות קשורים בברכה, וחי מראה על ברכות שלמעלה מהטבע סדר השתלשלות כמו היום השמיני שבתורה שהיתה בו השראת השכינה וחי ימי חנוכה וגם כאן ע"י שנותנים צדקה וגמ"ח באופן של אהבה ואחוה ושלוש אומרת הגמי ב"ב (ט, ב) המפיסו (את העני) ב"א ברכות; ש"א מראה על ברכות שלמעלה מסדר ההשתלשלות. יק"ר].

14 תנחומא משפטים. וראה שמו"ר פ' ל"א, ה.

15 תהלים סא, ח.

16 ב"ב ט, ב. וראה רמב"ם הל' מתנות עניים פ"י ה"ד-ה.

17 ויק"ר פל"ד ח. רות רבה פ"ה ט. יל"ש בהר רמז תרסה. ועוד.

18 שמו"ר ספ"א. וראה אוה"ת משפטים ע' איקסא ואילך. שם (כרך ח) ע' גי"ז ואילך.

19 פיוט "וכל מאמינים" דימים נוראים.

20 נצבים כט, ט-י.

21 שם ט.

22 לקו"ת נצבים מד-א, ובכ"מ.

8 נוסח ברכת "שים שלום" בתפילת שמו"ע.

9 נוסח ברכת "מחיה המתים" בתפילת שמו"ע.

10 חלק כו, ע' 353, יחידות כלליות לאורחים אור ל"ג שבט ה'תשס"ו.

מלוה ה' חונן דל

י. אפשר לקשר זאת עם תוכן הענין של "מלוה ולוה";

כי בענין מלוה ולוה ביחס היהודים והקב"ה יש בזה ב' אופנים בפירוש הפסוק במשלי²⁸ "מלוה ה' חונן דל וגמולו ישלם לו", שכפשוטו פירושו שהשם מלוה כסף למי שחונן את הדל, כדי שיהיה לו מה לתת לו, ובשכר המצוות, הצדקה וגמילות חסדים ה' ישלם לו גמולו ושכרו. אבל הגמרא בבא בתרא²⁹ מפרשת עוד פירוש, שהחונן את הדל הוא מלוה וה', כי בעצם ה' צריך לדאוג ולפרנס את הדל, ומי שתומך בדל, הוא נותן לו במקום ה', וכאילו מלוה לה'. וממילא היהודי הוא המלוה והקב"ה הלוה. ועל כך אומרת הגמ' שם: "אילמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו כביכול 'עבד לווה לאיש מלוה'³⁰", היינו שהקב"ה הוא הלוה, והיהודי הוא המלוה לה'.

ועפ"י היהודי הוא הטוען והתובע והקב"ה הוא הנתבע והנטען; היינו שהיהודים תובעים מהקב"ה לשלם את חובו ליהודים על כל המצוות והמעשים טובים והצדקות וגמילות חסדים שעשו במשך כל תקופת הגלות, שעל כך צריך הקב"ה לשלם ליהודים את שכרם המלא שהוא הגאולה השלימה. ונמצאים אנו בחודש ניסן – חודש הגאולה, הגאולה האחרונה כראשונה, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", שהוא זמן שיהודים טוענים ותובעים את הקב"ה ל"מסמך גאולה לגאולה" – להביא את הגאולה מייד ממ"ש, נאו!

נגאלין מיד!

יא. סיום הלכות טוען ונטען הוא בפרשת "צו", שגם בשם הפרשה מרומז ענין הגאולה מיד, וכמו שכותב רש"י על "צו"³¹ "אין צו" אלא לשון זירוז, מיד ולדורות", שזהו רמז על הגאולה שהיא מיד ולדורות באופן הכי גדול והכי בולט; כי הגאולה באה מיד כמו שכותב הרמב"ם³² "ישראל עושים תשובה ומיד הן נגאלים", והיא הדבר והענין שיהיה בקרוב הכי קבוע ולדורות, כי היא גאולת עולמים! "כך תהיה לנו"³⁴ מייד ממ"ש, נאו!

תביעת חוב הגאולה

יב. בהמשך למ"ש בגליון הקודם (מס' 193) מה שביקש והורה אד"ש מה"מ לפרסם בכל העולם את דבר ה"חפץ חיים" שמהלכות שכירות לומדים צריך לתבוע את הקב"ה להביא הגאולה מיד, כי ההלכה שכותב הרמב"ם בהל' שכירות³⁵: "אין השוכר עובד [על הלנת שכר] אלא בזמן שתבעו השכיר ולא נתן לו, אבל אם לא תבעו וכו' הרי זה פטור" (ע"פ הגמ' ב"מ³⁶).

היינו שרק כשהשכיר תובע שכרו עובר השוכר אם לא משלם בעונה הראשונה, ועד"ז אורמ ה"חפץ חיים" אם נתבע את הקב"ה להביא את הגאולה מיד או מחויב לגאלנו מיד! וע"כ כ"כ חשובה התביעה, ודברים

הקרבתנות באהל מועד והמשכן, שלפי הרמב"ם זהו עיקר המטרה והציווי של עשיית המשכן והמקדש.

במשכן ובמקדש – כולם מאוחדים

ו. גם התאריכים שבהם לומדים הלכות מלוה ולוה קשורים להנ"ל, מעשה המשכן והאחדות; לומדים ההלכות בר"ח ניסן ובימים שלפניו ואחריו, שהם הימים בהם בנו וחנכו את המשכן, שע"כ מדובר בפרשיות ויק"פ – ויקרא, והמשכן כנ"ל מבטא את אחדות ישראל. וגם בבית המקדש עמדו כל היהודים ב"הקהל" ואחדות "עומדים צפופים"²³, והיה בירושלים שהיא "עיר שחבורה לה יחדיו"²⁴. ולכן שם ברגל כולם מאוחדים ואוכלים יחד, כי כולם טהורים, ו"כל ישראל חברים"²⁵ – מחוברים!

ויקרא – ל' חיבה

ז. גם פרשת ויקרא שבה מסיימים ההלכות מבטאת את ענין אהבת ישראל; על הפסוק²⁶ "ויקרא ה' אל משה" אומר רש"י: "לכל דברות ולכל אמירות ולכל ציוויים קדמה קריאה לשון חיבה וכו'"; היינו שהשם מבטא את אהבתו של ה' וחיבתו למשה רבינו. וחיבה זו אומר אד"ש בשיחה היא בגלל החיבה לכלל ישראל, כי הרי האמירות והקריאות למשה רבינו הם עבור עם ישראל, ציוויים למסור לעם ישראל, כמ"ש בפסוק הבא²⁷ "דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם וגו'". היינו, שה"ויקרא" מבטא את האהבה והחיבה לבני ישראל. וכתוב בהיום יום שאהבת ישראל באה בגלל אהבת השם, ולכן אוהב את ישראל כי "אוהב את מה שאהוב אוהב"^{ז.א.} שאהבת ישראל באה בגלל אהבת השם את ישראל, שהיא כתובה ומתבטאת ב"ויקרא".

מלוה ולוה – משפיע ומקבל

ח. וענין המשפיע והמקבל שמתבטא בהלכות מלוה ולוה ע"י ההלואה, כפי שכותב אד"ש בשיחה הנ"ל, מתבטא במיוחד בשם "מלוה ולוה"; המלוה – הוא המשפיע, והלוה – הוא המקבל כי הרמב"ם לא קורא לזה הלכות הלוואות כפי שנקראים הלכות אלו בשו"ע חו"מ, ומלוה ולוה מדגיש את ענין המשפיע והמקבל, שמתבטא את ענין אחדות ישראל.

טוען ונטען – משפיע ומקבל

ט. ואפשר לומר שענין המשפיע והמקבל מתבטא גם, ע"ד ה"יצחות" בשם ההלכות הבאות – "טוען ונטען"; "טוען" – הוא המטעין הטענות (כמו מי שטוען משא) – משפיע, ו"נטען" – הוא המקבל של הטענות.

28 משלי יט, יז.

29 י, א.

30 משלי כב, ז.

31 ו, ב.

32 ספרא, קידושין כט, א.

33 הלכות תשובה פ"ז, ה"ה.

34 נוסח "הבדלה".

35 פ"א הי"ד.

36 קי. א.

23 אבות פ"ה מ"ה [ולהעיר שה' – 5 הוא למעלה מהעולם, ומדובר על הניסים בביהמ"ק שלמעלה מהעולם ולמעלה מהטבע].

24 תהלים קכב, ג.

25 מס' חגיגה.

26 נצבים כט, ט-י.

27 א, ב.

אלה אומר ה"חפץ חיים" בקש אד"ש מה"מ לפרסם.

ועד"ז הורה אד"ש מה"מ לפרסם הלכה דומה בהלכות "מלוה ולוה", שהדין שהבי"ד מורידין המלוה לנכסי הלוה לגבו חובו רק אם תבע המלוה את הלוה ולא שילם לו, אבל אין יורדין אם לא תבעו, וז"ל³⁷: "ואין יורדין לנכסיו תחילה עד שיתבענו ואם טעה הדין והוריד המלוה לנכסי לוח קודם שיתבענו – מסלקין אותו". היינו שאם טעה הדין בזה והוריד בלי תביעה מבטלין זאת.

ולכן מורה אד"ש לפרסם זאת שחייבים לתבוע הקב"ה שישלם חובו ויביא המשיח והגאולה ויגאלנו, מיד ואז הוא מחויב לעשות זאת מיד, וא"כ היהודים הם התובעים והטוענים והקב"ה – הנתבע והנטען. ומתאים זאת לימי חודש ניסן – חודש הגאולה, וכמו במצרים, היהודים ומשה תבעו הגאולה, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", עתה מי"ד ממ"ש, נאו!

"תקות" חוט השני³⁸

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

- א. מלוה ולוה – מל' ילוה אישי – לוי – ובפרשיות ויקהל-פקודי ויקרא ע"ד המשכן ועבודת הלוויים והכהנים.
- ב. משכן – מל' משכון על הלוואה.
- ג. מלוה ולוה בלי ריבית ותשלום – אהבת ואחדות ישראל – קשור ל"ויקהל".
- ד. בפרשיותנו ע"ד המשכן והשראת השכינה – הכלי וההכנה אחדות; כי השכינה לא שורה באתר פגום.
- ה. בר"ח ניסן ובימים הסמוכים – עשיית וחנוכת המשכן – במשכן ובמקדש הקהל ואחדות.
- ו. ויקרא – ל' חיבה – אהבת ישראל.
- ז. בחודש ניסן חודש הגאולה יהודי טוען ותובע את הקב"ה – הנטען והנתבע להביא את הגאולה מיד!
- ח. צו – מיד ולדורות – הגאולה השלימה.
- ט. ב"ד מורידין המלוה וגובין מנכסי הלוה רק אחרי שתבע המלוה, וכן צריכים לתבוע הגאולה – ובפרט בחודש ניסן – חודש הגאולה.

"עומדים צפופים" – אחדות!

בקשר למ"ש בגליון שבביהמ"ק היה אחדות וחיבור כל ישראל וזה התבטא בכך ששם היה "עומדים צפופים"; כדאי לציין את שיחת אד"ש מה"מ בא' השנים למחרת ר"ה, ב"דברי כיבושין" לאחר תפילת מנחה ב"צום גדליה". וביום הקודם, כרגיל, בראש השנה היתה צפיפות גדולה ונוראה בביהמ"ד אצל אד"ש בפרט בזמן התקיעות שכ"א רוצה לעמוד קרוב ולראות ולשמוע שאז אד"ש מכסה ראשו יחד עם חבלות הפני"ם שקיבל לפני ר"ה מכל אנ"ש ברחבי תבל וארוז וקשרו אותם בכמה חבילות, שאד"ש והמזכירים הביאו ושמו על בימת הקריאה (בזמן התפילה הם היו מונחים על שולחן ע"י הסטענדער של הרבי, וכשעלה

37 פכ"ב ה"א.

38 יהושע ב, חי. ועיין ברש"י שפירוש "תקות" – מלשון "קו וחבל" (שבו הורידה המרגלים של יהושע, ובו תלו משפחת רחב תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות מנחם" – להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשווה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך בשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

לתורה ובזמן התקיעות הביאו אותם ושמו על בימת הקריאה).

ואחרי קריאת התורה וההפטרה, בזמן ההכנה לתקיעות, הרים אד"ש את טליתו וכיסה את ראשו וחבילות הפני"ם, ומתחת לטלית הניח אד"ש ראשו על הפני"ם והתייפח בבכי רב במשך זמן, וכולם רצו לעמוד קרוב כדי לראות ולשמוע, ולכן הצפיפות והדוחק היו "איומים", עד כדי כך שקראו לזה "מכבסה"!

ואח"כ נעמד הרבי ואמר הפסוקים שלפני התקיעות בקול רם ובנעימה ונוסח מיוחדים.

ובאותה שנה היה קהל עצום במיוחד, והדוחק בפרט בתקיעות ובהכנה היו "מוראדיק" ("נוראיים"). ואולי לכן כ"פיצוי" ע"ז אמר אד"ש למחרת בשיחה את הדברים דלהלן:

אד"ש הסביר למה בביהמ"ק היה "עומדים צפופים", [ואולי אפשר להסביר זאת, כי הרי בזמן שהשתחוו היה "רווחים", שזהו נס הרבה יותר גדול; גם "עומדים צפופים" היה נס עצום, שבמקום לא גדול היו המוני ישראל עומדים, ומלכתחילה קבע הקב"ה את מקום המקדש מקום הכי קטן להמוני כלל ישראל, אבל "משתחוים רווחים" זהו נס פי כמה וכמה כי בהשתחוואה תופס האדם מקום בפישוט כל גופו וידיים ורגלים, וכשהאדם עומד תופס הרבה פחות מקום. א"כ למה עשה ה', ומה המטרה והמעלה שהיה עומדים צפופים?!

[ידוע פתגם העולם "עומדים" – אם כל א' עומד ומתעקש על שלו – אז "צפופים", אבל אם "משתחוים" – שיש ביטול וענוה, אז "רווחים" – יש הרבה מקום לכולם].

ופעם ב"חידות" לאורחים ביאר אד"ש מה"מ את המאמר "משתחוים רווחים" – שאם יהודים משתחוים – בביטול לה; אזי "רווחים"; מקבלים כל הברכות מה' בני חיי ומזוני, באופן של – רויחי!

וע"כ אמר אד"ש שכש"עומדים צפופים" – אחד מרגיש את השני! היינו, למרות שזה בהכרח ובאין ברירה, בכל אופן בפועל המציאות היא שמרגישים א' את השני, שזה ביטוי עצום של אחדות וליכוד יחד, שהתבטא בביהמ"ק ואח"כ ב-770 בית משיח, להדגיש את ענין האחדות!! שזהו ענין עיקרי אצל החסידים ובהתקשרות לרבי מה"מ.

עיניים בוחנות

מספר הרה"ח הרה"ת יוסף הלוי שיחי' ויינבערג שבצפיפות הגדולה שהייתה בזמן התקיעות וההקפות הרבי הבחין ושאלו ב"חידות" בא' השנים לאחר "שמחת תורה" על עיניו של אחד מנכדיו, מה איתם, שבר"ה בתקיעות ראה אותו בלי משקפיים, ולהקפות שמחת תורה הבחין בו שהרכיב משקפיים, מה שלום עיניו? התענינות פרטית (אינדודואלית) על עיניו של ילד...

לזכות

התינוקת עדינה חיה שתחי' נולדה ב' אדר הי' תהא שנת עליין שיזכו הוריה לגדלה לתורה ולחופה ולמעשים טובים וחיילת מסורה בצבאות ה' צבא הרבי שיליו מלך המשיח מתוך בריאות, אושר, הרחבה, ושמחה תמיד כל הימים! ולקבלת פני מלך המשיח מי"ד ממ"ש, נאו!
נדפס ע"י הוריה שיחיו
לוי יצחק בן ווריידעל וזוגתו רבקה ברוריה בת צביה קומער

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביהמ"ס וביהמ"ד ליובאוויטש - 770 - בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!